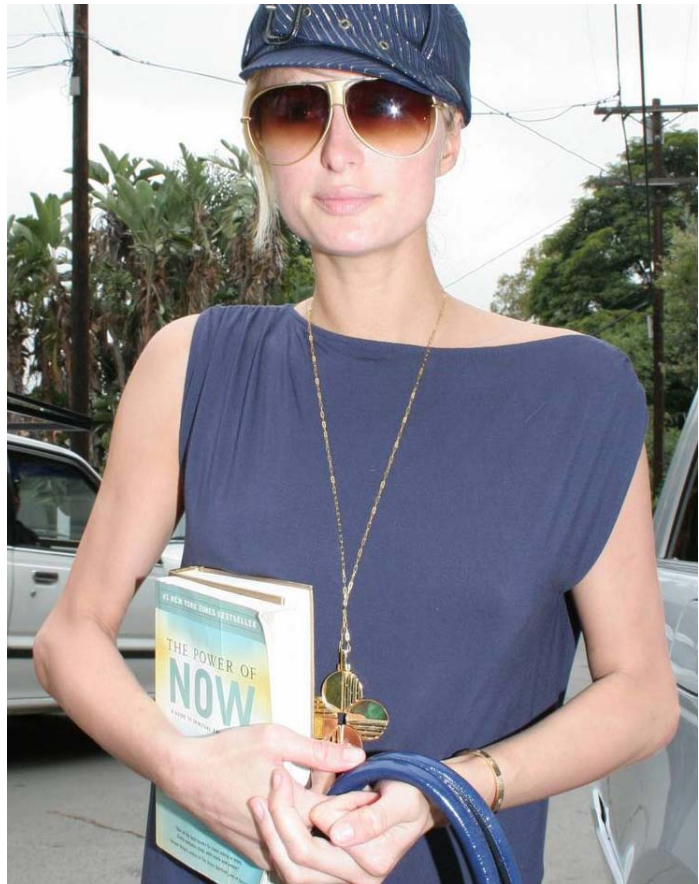

Lindsay Lohan (ảnh trái) và Paris Hilton (phải) - những tài năng trẻ và là thần tượng của không ít thanh niên nhưng đồng hành với nhiều tai tiếng.

Điện ảnh:

NGHỆ THUẬT VÀ CUỘC SỐNG

Có một bạn hỏi tớ: "... Bạn là đạo diễn , bạn cần 1 diễn viên thủ vai trong sáng , thánh thiện, có tính chất giáo dục. Vậy bạn có chọn 1 diễn viên có cuộc sống thực thường ngày hoàn toàn đối lập với tính cách của nhân vật trong phim không?". Mọi người chắc hiểu câu hỏi này liên quan đến một vụ việc của một diễn viên trẻ gây âm ỷ dư luận gần đây. Tớ không muốn nhắc đến vụ việc này nhưng câu hỏi gợi đến một vấn đề của người xem phim hiện nay, vấn đề của khán giả và thế là tớ có hứng để nói chuyện.

Nghệ thuật và cuộc sống là 2 thứ khác nhau. Tớ biết rất nhiều nghệ sỹ ngoài đời thực sự là những con người không thể chịu nổi, có thể nói là xấu xa cả về nhân cách và tính tình nhưng họ là những nghệ sỹ tài ba, nên dù có thể không ưa cá nhân người nghệ sỹ nhưng chúng ta cũng phải công nhận và thán phục những tác phẩm nghệ thuật của họ.

Với những người nghệ sỹ biểu diễn, những diễn viên thì có lẽ hơi khác một chút. Vì họ là người của công chúng, dễ bị soi mói bởi công luận. Hình ảnh của họ ngoài cuộc sống dễ bị ảnh hưởng

Hội họa

NGHỆ THUẬT CỦA FERNANDO BOTERO

Lời tòa soạn: Họ có quốc tịch khác nhau, đến từ nhiều nền văn hóa khác nhau, sống trong những thời điểm khác nhau, nhưng một từ chung có thể dùng để mô tả về họ: "Cống hiến" - cống hiến cho khoa học, cho nghệ thuật, cho kinh tế - xã hội... và hơn tất cả đó là sự cống hiến cho sự phát triển của nhân loại. Để làm được những điều đó, đôi khi họ phải đánh đổi cả hạnh phúc riêng tư kể cả hy sinh tính mạng của mình. Bắt đầu từ số báo này, Bản tin ĐHQGHN sẽ gửi đến quý vị độc giả mỗi kỳ một câu chuyện về các nhân vật mà tên tuổi và cuộc đời của họ đã trở thành bất tử...

"Các bảo tàng thường không thích trưng bày những tác phẩm phản ánh sự thật" - đó là lời phát biểu của Giáo sư Peter Selz nhân dịp khai mạc triển lãm "Abu Ghraib" của họa sỹ người Columbia, Fernando Botero tại Trung tâm nghiên cứu Châu Mỹ Latin. Đại học California, Berkeley là cơ sở đại học công đầu tiên công khai triển lãm những tác phẩm này. Với gần 100 bức họa và sơn dầu, Botero tỏ rõ thái độ phản nã với

đến hình ảnh những nhân vật của họ trên phim ảnh, nguy hiểm đến túi tiền của nhà sản xuất. Tờ cũng biết có những diễn viên có đầy những tính xấu ngoài đời nhưng trên màn ảnh hay sân khấu, họ quả thật đã thể hiện được những nhân vật tuyệt vời mà bất cứ người diễn viên nào cũng mơ ước làm được như vậy. Thán phục công nhận tài năng của họ là việc đương nhiên. Tờ nghĩ như thế mới công bằng, khách quan và văn minh. Nhưng với trình độ thưởng thức nghệ thuật như ở ta, nơi mà đa số khán giả vẫn quan niệm nghệ thuật phải giống như cuộc sống, nghệ thuật phải có tính giáo dục, nghệ thuật phải là công cụ tuyên truyền thì những người diễn viên có vấn đề trong cuộc sống bị dư luận lên án là chuyện đương nhiên.

Tờ nhớ đến câu chuyện của mẹ tớ kể hồi chiến tranh hay chiếu phim lưu động miễn phí ngoài bãi cho nhân dân, có một phim kể câu chuyện bí thảm về tên địa chủ giàu có tàn bạo ức hiếp người nghèo, mỗi lần chiếu xong phải vứt

màn ảnh đi vì nhiều anh cầm phẫn quá rút súng bắn lên màn ảnh, có anh còn lao lên vung dao vung gậy đánh cái thằng địa chủ bất nhân trên màn ảnh... Cho đến ngày nay, sự ấu trĩ buồn cười đó đã chấm dứt những quan niệm lẫn lộn giữa nghệ thuật và cuộc sống thì vẫn còn dai dẳng.

Với những người làm trong nghề nghệ thuật biểu diễn có lẽ ai cũng biết câu chuyện hồi thế kỷ trước ở Châu Âu (Châu Âu cũng có thời kỳ ấu trĩ như ở ta thôi) Ở một nhà hát nọ có nghệ sỹ tài ba. Một lần trong một vở bi kịch ông đóng vai phản diện, đã bị một khán giả vì quá căm phẫn đã rút súng lao lên sân khấu bắn chết. Người khán giả đó ngay lúc ấy đã nhận ra

hành động điên rồ ngu xuẩn của mình đã tự sát. Người ta chôn hai người cạnh nhau và viết lên bia mộ: Nơi đây yên nghỉ của một nghệ sỹ vĩ đại và một khán giả vĩ đại. Người phương Tây quả là hài hước.

Quay lại câu hỏi của bạn gì đã hỏi tớ, tớ phải nói rằng cá nhân tớ không khoái những nhân vật trong sáng, thánh thiện, có tính chất giáo dục... Tờ khoái những nhân vật có vấn đề, méo mó dị dạng cũng được, có nhiều lỗi lầm cũng được, xấu xa cũng được nhưng phải hấp dẫn cuốn hút về tâm hồn hay hình thức. Và tớ nghĩ tớ chưa điên đến độ đòi hỏi diễn viên phải giống hoàn toàn cả về tính cách cũng cuộc sống với nhân vật mà tớ muốn làm.

Bùi Thạc Chuyên

Tớ kể cho các bạn câu nói của Vaida - Một trong những đạo diễn tài ba nhất thế giới người Balan- khi ông giảng dạy diễn viên trong trường điện ảnh. Ông nói: - Các em gái ơi, nếu các em muốn làm một diễn viên tài năng, các em phải biết cách "diễn" với 20.000 đàn ông.

Tớ mong bạn gì đừng shock vì câu nói này. Vì nó không phải của tớ nên tớ vô can.

Mona Lisa, 12 tuổi

Fernando Botero

Sarah Moody từng thuật lại bài nói chuyện của GS Peter Selz, Khoa Lịch sử Nghệ thuật, đại học UC Berkeley nhân dịp triển lãm Abu Ghraib của họa sĩ Botero lần đầu được giới thiệu tại Mỹ

những gì đã diễn ra trong các nhà tù ở Iraq. Cũng trong bài phát biểu này, Giáo sư Selz cho rằng những tác phẩm gắn liền với chủ đề bạo lực và chiến tranh của Botero đã minh chứng cho tầm quan trọng của hội họa trong cuộc sống hiện nay.

Sau khi nhận giải nhì tại cuộc thi dành cho các họa sỹ Colombia (Salón de Artistas Colombianos) vào năm 1952, Botero đã dùng toàn bộ số tiền thưởng này để đến Châu Âu theo học về trường phái tranh Old Master. Tại Tây Ban Nha, ông theo học trường phái của El Greco, Valázquez và Goya. Tại Florence, ông theo học về trường phái tả thực của Masaccio và Piero della Francesca, trường phái khoái cảm của Rubens. Sau đó, Botero đi thăm trần nhà Sistine ở Rome trước khi đến Mexico gặp 2 nhà họa sỹ vẽ tường nổi tiếng Diego Rivera và José Clemente Orozco, những người về sau đã ảnh hưởng nhiều đến phong cách của ông.

Mặc dù ông thường sáng tạo lại trên những tác phẩm của các họa sỹ khác, Botero không bao giờ phát triển nó theo hướng nguyên bản. Theo GS Selz, Botero đã bình dân hóa nàng Mona Lisa trong bức tranh "Mona Lisa, 12 tuổi" ("Mona Lisa, Age 12") vào năm 1959. Trong tác phẩm nổi tiếng này, thay vì vẽ một Mona Lisa có nụ cười bí hiểm, ông lại mô tả Mona Lisa tình nghịch và ranh mãnh. Năm 1967, để đáp lại bức "The Listening Room" của René Magritte, Botero đã vẽ một quả lê béo ú. Rõ ràng là ông đã vượt qua được sự bất chước ý tưởng của người khác bằng cách kiên trì với những nét vẽ to và tròn.

Đầu thế kỷ XXI, Botero đã trở nên nổi tiếng trên toàn thế giới với ngôn ngữ hình ảnh đậm chất khoái cảm. Ông gọi đó là "sự thay đổi đầy chất thơ", GS Selz

Trái lê

cho rằng ông đam mê “sự thật trong hội họa theo cách của hội họa và nó rất khác với lối vẽ tả thực”. Ông thường lấy cảm hứng từ những đề tài thông thường trong cuộc sống, ví dụ như ông vẽ lại một góc phố châu Mỹ Latin trong bức “Con phố” (The Street) vào năm 2000. “Botero thích thú với đề tài con người và vẽ với sự khoái cảm đặc biệt” – GS Selz bình luận.

Từ năm 1999 Botero bắt đầu tập chung vào các chủ đề chính trị bằng cách mô tả các cảnh bạo lực - theo Selz, đó là bằng chứng cho sự điên rồ của chiến tranh. Bức “Cuộc thảm sát ở Columbia năm 1999” (“Massacre in Columbia of 1999”) của ông mô tả lại một sự kiện đẫm máu trong lịch sử. Một bức tranh khác trong se-ri này, bức “Trận động đất” (The Earthquake) vẽ một đồng hồ nổ, trong một thế giới đang mất cân bằng và bị tàn phá ngoài sức tưởng tượng.

GS Selz cho rằng, trong thời gian gần đây, chủ đề bạo lực và chiến tranh đang trở thành một nguồn cảm hứng lớn cho giới nghệ sỹ. Gần đây, nhiếp ảnh gia Clinton Fein, họa sỹ Leon Golub, họa sỹ William Wiley là những người cũng quan tâm đến chủ đề này. Theo GS Selz, “muốn phản ánh hiện thực, chúng ta phải thay đổi cách thể hiện”. Những tác phẩm hiện đại của Botero hoàn toàn khác với sự tưởng tượng của khán giả, bởi chúng phản ánh cuộc sống trực diện hơn những tác phẩm theo lối truyền thống, như những tác phẩm Phục Hưng của Ý chẳng hạn.

Mặc dù gây được sự chú ý ngoài sức tưởng tượng trong lần triển lãm đầu tiên tại New York, nhưng trong thực tế, ban đầu đã có không bảo tàng nào của Mỹ chấp nhận cho trưng bày những tác phẩm này. Để thực hiện được điều này, GS Selz đã buộc phải tranh thủ viện trợ tài chính của khá nguồn khác nhau.

Phạm Hiệp (lược dịch)

Fernando Botero, sinh năm 1932 tại Antioqua, Columbia là họa sỹ, nhà điêu khắc có phong cách gần giống với Picasso. Chủ đề tác phẩm của ông thường hướng đến các hoạt động thường nhật của con người và cảnh vật. Ông nổi tiếng với cách vẽ đặc biệt với những nét tròn và béo. Ông giải thích đó là việc "Một họa sỹ bị hấp dẫn bởi những nét vẽ đặc biệt mà không biết tại sao".